



13. Magyar Ökológus Kongresszus

ELŐADÁSOK ÉS POSZTEREK ÖSSZEFOGLALÓI

Szerkesztették:
Lőrinczi Gábor, Tölgyesi Csaba

2024. augusztus 21-23.
Szeged



Szekció előadások, 2024. augusztus 21. szerda 16:30 – 18:00

Szent-Györgyi Albert terem (I. em.)		Ferenczy Lajos terem (I. em.)	
Állatökológia 2. Elnök: Torma Attila		Hidrobiológia 2. Elnök: Padisák Judit	
16:30-16:45	Juhász Erika: A hód általi élőhelyrekonstrukció szerepe a kétélűfajok szaporodási sikerében	Kiss Stefánia: Taxonómiai és jelleg-szintű eltérések az állandó és időszakos kisvízfolyások bentikus kovaalga közösségeiben	
16:45-17:00	Kövér Szilvia: A parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>) populációéletképességi elemzése a Pannon régióban	Borics Gábor: Kvantitatív morfológiai jellemzők használata a fitoplankton ökológiában	
17:00-17:15	Kiss Orsolya: A szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>) területhasználata a költési időszak alatt	B-Béres Viktória: Kiszáradó vízfolyások bentikus kovaalga alapú ökológiai állapotértékelése	
17:15-17:30	Subhash Lele: A jávorszarvas (<i>Alces americanus</i>) elterjedésének és abundanciájának pontos és költséghatékony becslése adaptív mintavétel alapján a kanadai Yukon területen	Abonyi András: Negatív biodiverzitás-ökoszisztéma-működés és pozitív dominancia-ökoszisztéma-működés kapcsolat természetes folyóvízi fitoplankton közösségekre	
17:30-17:45	Sólymos Péter: Változó mintavételi ráfordításon alapuló egyedszám becslési eljárás madarak pontszámlálásához és akusztikus monitorozáshoz	Stenger-Kovács Csilla: A ritkaság formái és jellegzetességei vízfolyások bentikus kovaalga közösségeiben	
17:45-18:00	Ónodi Gábor: Az ártéri vízi és szárazföldi taxonómiai és funkcionális madárközségek szerkezetét befolyásoló tényezők (VILLÁMELŐADÁS)	T-Krasznai Enikő: Cryptomonadok Magyarországon: elterjedés és habitat preferencia	
	Maák István: Egy fáslegelő eltérő előhely-típusainak hatása egy hangyafaj funkcionális jellegeire (VILLÁMELŐADÁS)		

Egy fáslegelő eltérő élőhely-típusainak hatása egy hangyafaj funkcionális jellegeire

Maák István Elek^{1,2}, Bán Kata Anna^{1,3}, Markó Bálint⁴, Lőrincz Ádám^{1,3}

¹ Szegedi Tudományegyetem, Ökológiai Tanszék, Szeged

² Állattani Múzeum és Kutatóintézet, Lengyel Tudományos Akadémia, Varsó

³ Szegedi Tudományegyetem, Biológia Doktori Iskola, Szeged

⁴ Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár

*Előadó szerző: bikmakk@gmail.com

A fáslegelőkön viszonylag kis térléptéken belül eltérő fásszárú élőhelyek (magányos fák, zárt erdők és erdőszegélyek) fordulnak elő, amelyek változatos mikroklimatikus és abiotikus viszonyokat hoznak létre, hozzájárulva a fáslegelők térbeli környezeti heterogenitásához. Emellett bepillantást nyújthatnak az egyes fajok jellegeinek kis térléptéken belüli környezeti heterogenitásokhoz való alkalmazkodásának szabályszerűségeibe, mintázataiba.

Korábbi, fáslegelőkön végzett vizsgálataink során azt találtuk, hogy a gubacsalakó kéreghangya (*Temnothorax crassispinus*) minden fásszárú élőhelyen jelen van, ezért feltételeztük, hogy a magányos fák, zárt erdők és erdőszegélyek eltérő hatással vannak ezen faj funkcionális jellegeire. Minden fásszárú élőhelytípusból 30 *T. crassispinus* kolóniát gyűjtöttünk, és felmértük a funkcionális jellegeiket, így a kolóniák és a dolgozók méretét, de a szűzkirálynők és hímek, valamint a lárvák és bábok számát is.

Eredményeink azt mutatták, hogy az élőhelytípusok eltérő hatással voltak a vizsgált kolóniák funkcionális jellegeire és fészkelőhely-preferenciájára is. A magányos fák körül például több szűzkirálynőt és királynő bábót találtunk, míg a dolgozó bábok az erdőszegélyeken fordultak elő nagyobb számban. A különböző fészkelőhelyeket figyelembe véve a kolóniák nagyobbak voltak, és több szűzkirálynő volt jelen a gallyfészkekben, amelyek a zárt erdőkben voltak a leggyakoribbak. A gubacsok a magányos fák körül voltak a leggyakoribbak, és e fészektípusban több dolgozó lárvát volt jelen, mint a többi fészektípusban.

Eredményeink alapján arra következtethetünk, hogy a funkcionális jellegek eloszlása többé-kevésbé kiegyenlítetté válik a különböző fásszárú élőhelytípusok között a különböző élőhelyi jellemzők egymást kiegészítő hatásai, így főként a mikroklima és a fészkelőhelyek eltérő elérhetősége miatt.